

KOSIT a.s. so sídlom: Rastislavova 98, 043 46 Košice

**Mesto Košice
Trieda SNP 48/A
040 11 Košice**

Naša značka: 3874/2016

VEC

Finančný rozbor zameraný na efektívnosť a hospodárnosť navrhovaných variant potreby financovania investícií v spoločnosti KOSIT a.s.

Cieľom predloženého materiálu je posúdenie efektívnosti a hospodárnosti navrhnutých variant postupu Mesta Košice pri potrebe financovania investícií v spoločnosti KOSIT a.s.. Spoločnosť KOSIT a.s. prezentovala strategický plán investícií zameraných na obnovu prevádzkového majetku ako aj rozvojové projekty v nasledovnom členení:

Obnovovacie projekty	Investície v mil. €	Rozvojové projekty	Investície v mil. €
Rekonštrukcia ZČS 1	10,000	Projekt úpravy a triedenia odpadu	5,000
Rekonštrukcia ZČS 2	0,060	Skleníkové hospodárstvo	4,500
Obnova vozového parku	6,975	Zvyšovanie trhového podielu	2,000
Rekonštrukcia kotla K1	6,033	Výstavba turbogenerátora 2	3,000
Rekonštrukcia DSO	2,500	Rozšírenie vozového parku	2,500
Rekonštrukcia budovy spaľovne	1,800	Výstavba odovzdávacej stanice tepla 2	0,750
Rekonštrukcia zásobníka odpadu	0,950	Výstavba kazety nie nebezpečného odpadu	0,650
Rekonštrukcia odškvarovne	0,750	Nový DCS	0,600
Správa budov	0,694	Rozvojové projekty spolu	19,000
Úpravy kotla K2	0,580		
ERP	0,250		
Ostatné projekty obnovy spolu	1,798		
Obnovovacie projekty spolu	32,390		

A. Obnovovacie projekty

Všetky projekty popísané v časti A sú nevyhnutné z pohľadu prevádzkovania spoločnosti KOSIT v zmysle legislatívnych a environmentálnych požiadaviek, prípadne na udržanie súčasnej kvality poskytovaných služieb.

1. Rekonštrukcia ZČS 1

Súčasný zariadenie na čistenie spalín linky K1 je v prevádzke od roku 2005. Zabezpečuje čistenie produktov spaľovacieho procesu tak, aby parametre vypúšťaných spalín boli v rámci povolených

limitov. Povolené limity sa časom menia a v roku 2018 je plánované ďalšie sprísnenie. Na tento stav sa naša spoločnosť musí pripraviť v dostatočnom predstihu, keďže takéto technologické celky sa projektujú a vyrábajú presne na mieru a dodávky sú časovo náročné.

2. Rekonštrukcia ZČS 2

Jedná sa o technické úpravy dopravníkových trás popolčeka v zariadení na čistenie spalín.

3. Obnova vozového parku

Aktuálny vozový park predstavuje vyše 100 vozidiel a mechanizmov s priemerným vekom 9 rokov. Tento stav je nevyhovujúci a v praxi spôsobuje zvýšené náklady, prevádzkové výpadky, časový posun služieb a zníženú kvalitu služieb. Cieľom je v horizonte do 7 rokov znížiť priemerný vek vozidiel na 6 rokov.

4. Rekonštrukcia K1

Kotol K1 je v prevádzke od kolaudácie v roku 1990. V roku 2002 a v roku 2014 boli vykonané čiastočné generálne opravy. Konštrukčné riešenie kotla je morálne aj technicky opotrebené, preto je nevyhnutné vykonať celkovú rekonštrukciu samotného kotla a pomocných zariadení. Týmto sa technické parametre upraví tak, aby energetický potenciál kotla bol maximálne využitý na výrobu tepla a elektriny a hlavne sa zabezpečí bezproblémová prevádzka na nasledovné obdobie.

5. Rekonštrukcia DSO

Divízia spracovania odpadov plní úlohu kumulácie a úpravy odpadov pred ich ďalším využitím. Veľkosťou plochy je areál väčší ako 6 ha s rôznou infraštruktúrou, nevyhnutnou k plneniu úloh triedenia, dočasného uskladnenia odpadu a druhotných surovín. Pôvodná infraštruktúra už nevyhovuje aktuálnym požiadavkám. Legislatívne podmienky vyžadujú určitú technickú úroveň a zabezpečenie plôch pre tento druh materiálov. Okrem toho je potrebné rekonštruovať komunikácie, spevnené plochy, oplatenie, osvetlenie, protipožiarnu ochranu.

6. Rekonštrukcia budovy spaľovne

Spaľovňa uvedená do prevádzky pred 26 rokmi už vykazuje známky opotrebenia. Bežná pravidelná údržba nenahradí nedostatky, ktoré sa po čase intenzívnej nepretržitej prevádzky prejaví. Podľa záverov energetického auditu je potrebné zvýšiť tepelnú ochranu budov a zabezpečiť prijateľné pracovné prostredie. Zároveň sa týmito opatreniami predĺži životnosť jednotlivých budov.

7. Rekonštrukcia zásobníka odpadu

Zásobník je železobetónový, konštruovaný nad úrovňou terénu s objemom 7 168 m³, s dolným plnením a piatimi výsypnými otvormi. Pri plánovanej dvojkotlovej súbežnej prevádzke je kapacita nedostatočná, preto je potrebné zväčšiť jeho objem tak, aby zásobovanie kotlov odpadu bolo spoľahlivé.

8. Rekonštrukcia odškarovne

Výsledný materiálový produkt z kotlov v podobe škvary sa zhromažďuje v hale odškarovne. Na ďalšiu manipuláciu so škvarou sa používa žeriav, súbor dopravníkov, magnetický triedič a výstup na expedíciu nákladnými vozidlami. Technologické zariadenia neboli od začiatku prevádzky obnovované okrem bežnej prevádzkovej údržby. Pracovné prostredie v odškarovni je vlhké a teplé, preto aj stav železných prvkov technológie je značne poškodený koróziou.

9. Správa budov

Budovy a stavby v areáli Rastislavova boli uvedené do prevádzky v 70 – tých rokoch minulého storočia. Niektoré budovy boli rekonštruované v predchádzajúcich rokoch. Ďalšie sú pred rekonštrukciou, ktorá je v horizonte niekoľkých rokov nevyhnutná. Vnútorne rozvody tepla, vody, kanalizácie a elektriny sú ešte v pôvodnom stave. Zatiaľ sa riešili len havarijné stavy, hlavne rozvodov tepla pred a počas každej vykurovacej sezóny. Podľa záverov energetického

auditu je potrebné aj v tomto areáli zvýšiť tepelnú ochranu budov a zabezpečiť prijateľné pracovné prostredie.

10. Úpravy kotla K2

Drobné úpravy a technické vylepšenie nového kotla K2, ktoré zahŕňajú výmenu mokrého vynášača škvary a úpravu časti energetického celku kotla.

11. ERP

Aktuálny ekonomický a logistický SW je z roku 2003 a už nie je v stave zabezpečiť všetky požiadavky dnešnej doby. Spoločnosť sa za túto dobu posunula veľkosťou, štruktúrou aj obratom dopredu. Medzičasom vznikli nové procesy, na ktoré už aktuálny systém nie je vhodný. Počas 15 ročného trvania spoločnosti sa uviedli do prevádzky ďalšie informačné systémy a moduly od rôznych dodávateľov. Výmena ERP zabezpečí aj redukcii dodávateľov a integráciu ostatných systémov.

12. Ostatné

Okrem konkrétnych investičných položiek je potrebné investovať do kontajnerov, autoservisnej techniky, osobných vozidiel, IT infraštruktúry a iných.

B. Rozvojové projekty

Projekty popísané v časti B smerujú k rozvoju spoločnosti v smeroch, ktoré sú najprirodzenejšie – t.j. efektívnejšie využitie odpadového tepla, odstránenie závislosti na externých skládkach odpadu, a pod. Realizáciou týchto investícií dokáže spoločnosť zlepšovať efektívnosť svojej prevádzky a vytvárať priestor na elimináciu iných nákladových položiek, ktoré v čase prirodzene rastú (napr. mzdy), pri súčasnom zachovaní konkurencieschopných cien za poskytované služby.

1. Projekt úpravy a triedenia odpadu

Aktuálny trend v odpadovom hospodárstve je v maximálnej miere využívať jednotlivé zložky odpadu a po úprave ich použiť v ďalšom výrobnom procese. Cieľom projektu je vytriediť zhodnotiteľné zložky odpadu pred spálením, resp. pred uložením na skládku, ktoré sa budú expedovať k ich spracovateľom. Využitelnými časťami odpadu sú najmä kovy, papier, plasty, sklo, biologicky rozložiteľný odpad a stavebný odpad.

2. Skleníkové hospodárstvo

Vedľajším produktom spaľovania odpadu je teplo, ktoré sa využíva na výrobu elektriny a tepla vo forme horúcej vody. Aj napriek tomu je časť vyrobeného tepla nevyužitá a v súčasnej dobe vypúšťaná do okolitého prostredia. Lokalita, v ktorej je umiestnená spaľovňa, je veľmi vhodná na výstavbu skleníkového hospodárstva. Prebytočné teplo bude využívané na vyhrievanie skleníkov s celoročnou prevádzkou. Sortiment pestovaných plodín bude orientovaný podľa dopytu trhu, bude to hlavne teplomilná zelenina.

3. Zvyšovanie trhového podielu

Spaľovacie linky v prevádzke KOSITU majú zo svojej podstaty minimálnu a maximálnu kapacitu. Pre zabezpečenie zhodnotenia odpadu z Košíc a okolia je maximálna kapacita jednej spaľovacej linky nedostatočná a minimálna kapacita dvoch spaľovacích liniek príliš vysoká. Pre optimálnu prevádzku oboch spaľovacích liniek je nevyhnutné rozširovať pôsobenie na trhu s odpadmi v širšom regióne a tým zabezpečovať dostatok odpadu pre efektívnu prevádzku, či už formou aktívnej obchodnej politiky alebo akvizíciami menších spoločností pôsobiacich na trhu, pričom obe formy si vyžadujú vstupné investície.

4. Výstavba TG2

Výstavbou ďalšieho turbogenerátora s inštalovaným výkonom 1-2 MW sa zvýši podiel vyrobenej elektriny a tým sa zníži aj podiel nevyužitej pary produkovanej v kotli K1. Táto vyrobená elektrina bude prednostne využívaná pre vlastnú spotrebu.

5. Rozšírenie vozového parku

Vozový park predstavuje hlavný výrobný prostriedok na úseku zberu a odvozu odpadu a údržby komunikácií. Investičný plán počíta s obstaraním 3 – 4 špeciálnych vozidiel ročne. Rozširovanie portfólia zákazníkov a ponuka nových služieb s vyššou pridanou hodnotou si vyžadujú doplnenie vozového parku. Jedná sa hlavne o viacúčelové univerzálne vozidlá, ktoré sa využívajú počas celého roka. V individuálnych prípadoch sú to špeciálne jednoúčelové sezónne vozidlá, u ktorých kombinácia s inými nadstavbami je komplikovaná.

6. Výstavba OST2

K pôvodnej výmenníkovej stanici OST1 je potrebné pridať novú výmenníkovú stanicu OST2, ktorá bude využívať paru z medziodberu turbogenerátora TG2. Para z medziodberu má iné prevádzkové parametre ako para z kotla K1. Takto postavená štruktúra výmenníkových staníc zabezpečí využitie tepla na vykurovanie v každom prevádzkovom režime spaľovne a zvýši sa stabilita dodávok tepla pre odberateľov.

7. Výstavba kazety NNO

Výstavba novej kazety na nie nebezpečný odpad v dcérskej spoločnosti Remko Sirník, s.r.o. v objeme 167 850 m³ zabezpečí zneškodňovanie nespáliteľného odpadu a škvary zo spaľovne na vlastnej skládke na obdobie min. 10 rokov.

8. Nový DCS

Priemyselný riadiaci systém DCS je nevyhnuté navrhnuť a inštalovať spoločne pre obidve spaľovacie linky. V súčasnosti majú každá linka samostatný riadiaci systém rôznej technickej aj technologickej úrovne. Tento stav je nekomfortný, nepraktický a v prípade dvojkotlovej prevádzky náročnejší na obsluhu.

Zdroje financovania investičného plánu na roky 2016 – 2021 a ich použitie

Spoločnosť v návrhu Investičného plánu na roky 2016 – 2021 uvádza tvorbu finančných zdrojov financovania investícií, splátok a úverov a leasingov v celkovom objeme 77,215 mil. € a ich čerpanie v členení:

- a) splátky úverov a leasingov = 18,947 mil. €,
- b) investície = 51,390 mil. €, pričom najväčšie projekty spadajú do rokov 2017 a 2018 - rekonštrukcia zariadenia čistenia spalín K1; rekonštrukcia kotla K1; výstavba turbogenerátora 2; výstavba odovzdávacej stanice tepla 2; projekt úpravy a triedenia odpadu; rekonštrukcia zásobníka odpadu, budovy spaľovne a areálu divízie spracovania odpadu.

							v mil. €
Zdroje financovania investícií, splátok úverov a leasingov	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	SPOLU
cudzie zdroje - EÚ fondy		8,000					8,000
cudzie zdroje - nový úver		3,000	3,000				6,000
vlastné zdroje - odpisy	4,414	5,575	6,745	7,117	7,555	7,906	39,312
vlastné zdroje - zisk		1,934	2,050	2,173	2,304	2,442	10,903
navýšenie základného imania	3,300	6,300	3,400				13,000
v tom podiel Mesta Košice	1,122	2,142	1,156				4,420
Zdroje financovania spolu	7,714	24,809	15,195	9,290	9,859	10,348	77,215
Použitie zdrojov financovania:							
investície	4,832	21,892	11,791	5,375	5,125	2,375	51,390
splátky úverov a leasingov	2,837	2,752	3,503	3,367	3,244	3,244	18,947
Použitie zdrojov financovania spolu	7,669	24,644	15,295	8,742	8,369	5,619	70,338

Na zabezpečenie navrhovanej miery investícií potrebných na udržanie a ďalší rozvoj spoločnosti KOSIT a.s. bude potrebné alokovať:

- disponibilné vlastné zdroje spoločnosti (odpisy DHM vo výške 39,312 mil. €; zisk vo výške 10,903 mil. € za podmienky nevyplácania dividend pre akcionárov do roku 2020),
- finančné prostriedky z projektov Európskej únie vo výške 8 mil. €,
- dodatočné zdroje dlhového financovania vo výške 6 mil. € (aj napriek súčasnej veľmi vysokej miere zadlženia voči banke),
- dodatočné vlastné zdroje – navýšením základného imania zo strany akcionárov v celkovej výške 13 mil. € v priebehu najbližších 3 rokov, z toho podiel Mesta Košice (34 % podiel na základnom imaní) bude predstavovať celkom 4 420 tis. €.

Keďže však nie je zatiaľ jasné, či sa podarí uspieť pri žiadosti o EÚ fondy pri projekte čistenia spalín, hrozí, že celková potreba zdrojov od akcionárov bude ešte o 8 mil. € vyššia.

Taktiež je však potrebné upozorniť, že vyššie uvedené sumy platia za predpokladu, že akcionári v horizonte rokov 2016 -2020 nezinkasujú od spoločnosti žiadne dividendy.

Mesto Košice môže potrebu financovania investícií realizovať v nasledovných variantoch:

Variant 1 – zvýšenie základného imania spoločnosti KOSIT a.s. = 4,42 mil. €; vyžaduje potrebu zdrojov v programovom rozpočte Mesta Košice v členení podľa tab. uvedenej v bode 3.2 tohto materiálu

Variant 2 – prevod akcií; v prípade nedostatku zdrojov v programovom rozpočte Mesta Košice môže menšinový akcionár (Mesto Košice) previesť svoje akcie akejkoľvek tretej osobe bez obmedzenia, avšak pred prevodom musí tento úmysel oznámiť akcionárovi. Väčšinový akcionár bude oprávnený v lehote 30 dní od doručenia oznámenia navrhnúť odkúpenie akcií (čl. 17 Stanov spoločnosti KOSIT a.s.)

Pre posúdenie hospodárnosti a efektívnosti navrhovaných variant je potrebné vziať do úvahy vývoj hospodárenia spoločnosti KOSIT a.s. a očakávané trendy v odpadovom hospodárstve.

Hospodárenie spoločnosti KOSIT a.s.

Pôvodný majoritný akcionár 4Italy a manažment spoločnosti KOSIT predstavil pred predaním svojho podielu obchodný plán spoločnosti KOSIT, ktorý ráta s bezproblémovým nábehom turbíny a plynulej výroby elektrickej energie a tepla ako aj s rastom tržieb získavaním nových zákazníkov a to bez dodatočných investícií.

€ tis.	2011	2012	2013 plán	2014 plán	2015 plán	2016 plán
Výnosy	16,704	17,490	15,786	18,535	19,595	19,938
EBITDA	3,663	3,728	5,453	8,492	8,957	9,023
Odpisy	(2,160)	(2,060)	(3,247)	(4,485)	(4,283)	(4,304)
EBIT	1,503	1,668	2,206	4,007	4,674	4,719
Finančné náklady	(187)	(268)	(714)	(916)	(821)	(694)
Daň	(376)	(434)	(343)	(711)	(886)	(926)
Čistý zisk	1,018	1,007	1,149	2,380	2,966	3,099

Tento plán sa nielenže ukázal ako nerealizovateľný, ale začiatkom roku 2015 nastal požiar turbogenerátora, ktorý na viac ako 15 mesiacov odstavil výrobu elektrickej energie, čím spôsobil výrazný výpadok tržieb v rokoch 2015 a 2016. Požiar nastal pravdepodobne v dôsledku vady turbíny, ktorej ako aj celej rekonštrukcie spaľovacej linky K2 bola generálnym dodávateľom talianska spoločnosť Ruths. S dodávateľom Ruths KOSIT momentálne vedie súdny spor na medzinárodnom arbitrážnom centre vo Viedni.

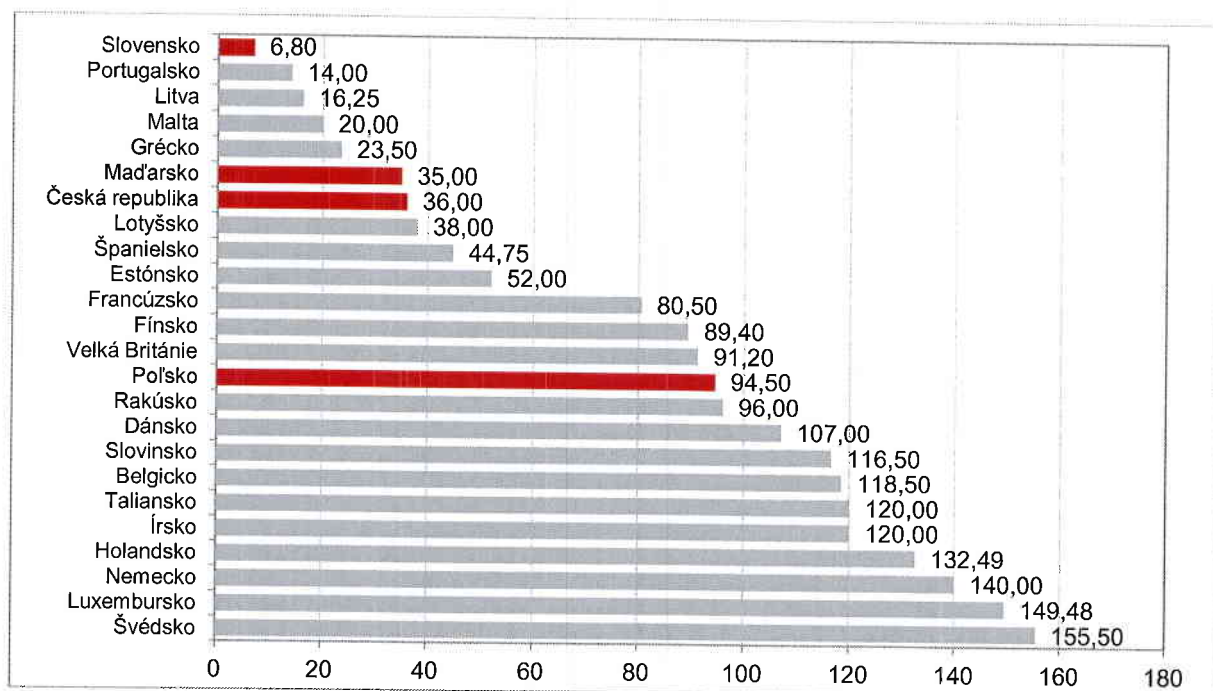
€ tis.	2011	2012	2013	2014	2015	2016 plán
Výnosy	16,704	17,490	17,344	20,850	20,683	20,545
EBITDA	3,663	3,728	4,007	6,514	6,030	6,056
Odpisy	(2,160)	(2,060)	(2,004)	(4,264)	(4,169)	(4,387)
EBIT	1,503	1,668	2,003	2,250	1,861	1,668
Finančné náklady	(187)	(268)	(686)	(890)	(783)	(623)
Daň	(376)	(434)	(326)	(227)	(74)	(230)
Čistý zisk	1,018	1,007	908	1,066	704	815

Je zrejmé, že reálne dosiahnuteľné finančné parametre sú podstatne horšie ako tie, ktoré prezentovali predchádzajúci vlastníci. Napriek tomu však investície do technológií nie je možné znížovať, keďže ich stav je v mnohých prípadoch nevyhovujúci.

Nakladanie s odpadmi Mesta Košice

Komunálny odpad z Mesta Košice sa na základe dlhodobej zmluvy so spoločnosťou KOSIT a.s. zhodnocuje v spaľovni odpadov v Košiciach - Barci, čo je popri bratislavskej jedna z dvoch spaľovní komunálneho odpadu na Slovensku. V ostatných mestách a obciach na Slovensku sa komunálny odpad poväčšine zneškodňuje na skládkach, čo je v protiklade so západoeurópskymi krajinami ako aj s trendami v okolitých krajinách (napr. zákaz skládkovania v Českej republike po roku 2020), ktoré sa skládkovanie snažia v čo najväčšej možnej miere obmedziť kvôli jeho záťaži na životné prostredie (znečisťovanie podzemných vôd, znehodnotenie pôdy, tvorba skládkových plynov a i.). Tento rozdiel znázorňuje aj nižšie uvedený graf, ktorý zobrazuje priemerný poplatok za uloženie komunálnych odpadov na skládkach, ktorým štáty „zdaňujú“, a tým pádom obmedzujú skládkovanie.

Graf: Priemerný poplatok za skládkovanie komunálneho odpadu v krajinách EÚ

Cena za zhodnotenie komunálneho odpadu pre Mesto Košice v spaľovni KOSIT je na základe dlhodobej zmluvy na úrovni 72 eur za tonu bez DPH platná od roku 2010 až do roku 2021. Pre porovnanie cena za zhodnotenie odpadu pre Mesto Bratislava v spaľovni OLO Bratislava je 80 eur za tonu bez DPH. Na základe porovnania poplatkov za skládkovanie v EÚ a záväzku Slovenskej republiky voči EÚ znižovať množstvo skládkovaného odpadu je možné v priebehu pár rokov očakávať zvýšenie poplatku za skládkovanie, čo zvýši celkovú cenu za zneškodnenie odpadu. Zvýšenie cien skládkovania bude logicky vytvárať tlak aj na zvyšovanie cien zhodnocovania odpadu v spaľovni. Pre Mesto Košice by teda malo byť prioritou udržať cenu za zhodnocovanie odpadov na súčasnej úrovni čo najdlhšie. Aj napriek faktu, že v ČR sú poplatky za skládkovanie podstatne vyššie ako v SR, v súčasnosti navrhujú ďalšie výrazné zvýšenie poplatkov, v prípade komunálnych odpadov až na úroveň 1850 CZK/tona do roku 2023 (t.j. takmer 70 EUR/t). Do roku 2030 sa tiež na úrovni EÚ má znížiť objem odpadu ukladaného na skládky na úroveň iba 5-10%. V SR sa v roku 2013 uložilo na skládky takmer 69% všetkých vyprodukovaných komunálnych odpadov, priestor na znižovanie je teda obrovský. Všetky tieto argumenty hovoria jasne v neprospech skládkovania odpadov do budúcnosti, a naznačujú, že možnosť zafixovať v súčasnosti platné ceny aj na ďalšie obdobie je veľmi vhodným krokom na ochranu pred rastúcimi poplatkami za skládkovanie.

V Košiciach dňa 1. augusta 2016

Ing. Marián Christenko
generálny riaditeľ

KOSIT a.s.
Bratislavova 98, 043 46 KOŠICE
IČO: 36 205 214
SK2020061461